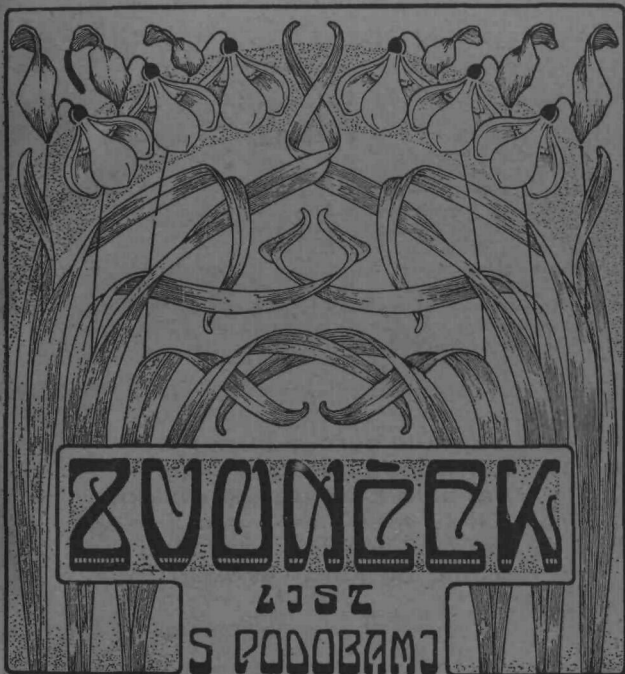

POSTARINA PLAČANA V GOTOVINI.

ZVONČEK

ZJŠZ
S PODOBAMI

ZA
SLOVENSKO
MLADJNO

LETO XXIII.
ŠTEV. 5.
MAJ 1922.

Vsebina.

1. <i>Tone Gaspari</i> : Tolažba. Pesmi	109
2. <i>Jos. Vandot</i> : Kekec na volčji sledi. Planinska pripovedka s štirimi podobami	110
3. <i>Jernej Popotnik</i> : Jadrnice v solncu. Povest	120
4. <i>Fran Erjavec</i> : Kitajske narodne pripovedke	121
5. <i>Fr. Ločniškar</i> : Dete in luna. Pesem	123
6. Poslušam lepe pripovedke . . . Podoba	123
7. <i>Fr. Rojec</i> : Za domači muzej. Poučni spis s podobo	124
8. <i>Ivan Albreht</i> : Pika ziblje. Pesem	128
9. Pouk in zabava	129
10. Kotiček gospoda Doropoljskega	132

Naj čuje zemija in nebo,
kar dnes pobratimi pojo,
naj se od ust do ust razlega,
kar tu med nami vsak prisega:
da srce zvesto kakor zdaj
ostalo bo nam vekomaj!

Obnovite naročnino!

„Zvonček“ izhaja v mesečnih zvezkih ter stane vse leto 10 Din, pol leta 5 Din, četrt leta 2·50 Din. Posamezne številke 1 Din.

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Izdajatelj, upravnik in odgovorni urednik: **Luka Jelenc**, ravnatelj v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Rokopise je pošiljati na naslov: Uredništvo „Zvončka“ v Ljubljani.

Rešitve sprejemamo tekom prvih 14 dni po odpravi vsake „Zvončkove“ številke!

Last in založba Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva — poverjeništvo Ljubljana.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Štev. 5.

V Ljubljani, meseca maja 1922.

Leto XXIII.

Tolažba.

V spomin padlim koroškim junakom; maj — junij 1919.

1. Razgovor.

„Majka, ozri se name nocoj!
Hladno je v grobu tvojemu sokolu,
tuja tema se plazi okoli,
mesto cvetja so na grobu raztresene same boli,
mesto luč je uprtih vame sovražnih oči nebroj —
majka, ozri se ti name nocoj!“

„O, sokole moj!
Tisoč plamenčkov gori,
tvoj grob spremlja tisoč solznih oči nocoj:
ti nisi samo moj,
ti si vseh tistih, ki sami v boli trpe,
ker po zemlji hrepene,
po zemlji, v kateri ti je hladno in težko,
ker je še tujec nad njo . . .
O, sokole moj,
molitev tiha teh tisočev te bo ogrela nocoj!“

2. Prošnja.

Jagnjed vzpenja se do zvezd,
luna sveti preko cest,
Drava moči hladna tla,
kjer gre misel žalostna:
o Majki sedem žalosti,
ki joka na Kalvariji . . .

Jok ihti iz lesa v les,
prošnja z njim gre do nebes:
„Majka sedem žalosti,
ki jokaš na Kalvariji,
poprosi Sina ta večer,
da dá njim v grobih večni mir!“

Tone Gaspari.

JOSIP VANDOT:

Kekec na volčji sledi.

Planinska pripovedka.

5.

Kekec je došel do črne kočice. A videl je, da je kočica zaprta. Pa Kekec se ni prav nič pomišljal. Trikrat je butnil s hrbtom na vso moč ob leseno steno. Vdala se je napol preperela deska; prelomila se je in je padla v kočico. Kekec se je splazil skozi veliko špranjo in je skočil v kočico. Postal je za trenutek in se je ozrl okrog sebe. Temačno je bilo po kočici, da Kekec prvi hip ni skoro ničesar razločeval. — »Mojca, o, Mojca!« je zaklical potihoma. Nihče mu ni odgovoril in nič se ni ganilo v kočici. Kekec je tipal okrog sebe in po steni — in hipoma je začutil kljuko. Naglo jo je pritisnil in je odprl vrata.

Obstal je na pragu in se je ozrl po izbi, ki je bila opravljena s kmetiškim pohištvo. Skozi tri okna je prihajala svetloba v izbo, da se je moglo razločevati natanko vsak predmet. A Kekec ni zanimalo pohištvo, pa tudi izba ga ni zanimala. Že na pragu je zaklical na ves glas: »Mojca, o, Mojca! Ali me slišiš? Kje si?«

In tedaj je čul Kekec Mojcin glas. Prihajal je iz temnega kota, prav razločno je prihajal in je vprašal boječ: »Kdo je? Kdo me kliče?«

Kekec se je ozrl v kot in je zagledal Mojco. Sedela je tam za mizo. Glavico je bila dvignila, pa je pozorno poslušala. Kekec se je zasmel na glas v svojem veselju. Skočil je k mizi in je prijel Mojco za obe roki. »Jaz sem, jaz!« je govoril. »Ali me ne poznaš po glasu? Mojca, ali ne poznaš Kekeca?«

Mojca se je začudila in se je oklenila njegovih rok. »Ti si, Kekec?« je vprašala. »Pa kako si prišel sem? Oj, Kekec, ali je tudi tebe ugrabila Pehta?«

A Kekec se je zasmel vnovič in je odgovoril: »O, kaj Pehta! Ni me ugrabila, pa me tudi ne bo! Sam sem udril v kočico, ker sem bil slišal tam kraj gozda tvoj glas. Pa sem prišel, da te rešim in te povzem domov. Hitro, kar hitro, Mojca! Veš, jako se mudi. Pehte ni doma, pa se lahko vrne vsak čas... kar hitro, Mojca!«

Kekec ni čakal, ampak je potegnil Mojco naglo za sabo. Odvedel jo je iz izbe; previdno jo je dvignil in jo je spustil skozi špranjo na

tla. Potem pa je skočil še sam iz koč. Prijel je Mojco in jo je dvignil na svoje močne roke. Na vso sapo je stekel skozi gozdč in se je ustavil šele na poti, ki je držala navzdol v dolino. Spustil je Mojco na tla in jo je prijel za roko. — »Na poti sva, Mojca!« je rekel tedaj. »Varno pojdeva navzdol in čez uro sva lepo doma. Le ne boj se ničesar, Mojca! Dokler sem jaz pri tebi, se ti ni treba bati ničesar.«

A Mojca se je tresla v silnem strahu in je dvomila. »Pa če prihiti Pehta za nama, o, Kekec?« je vprašala vsa plašna. »Pograbi tebe in mene . . . Lahko jo srečava tu na potu, in potem bo nama gorje!«

»Ne bova je srečala, Mojca, ne bova je srečala!« jo je tolažil Kekec. »Pehta ne hodi po gladkih potih, ampak se plazi samo po grmovju. Zato se nikar ne boj! — In če jo slučajno srečava, o, kaj zato! Ne bojim se je — saj se še divjega moža Prisanka nisem bal. Pa bi se bal siromašne Pehte? — O, jaz znam dobro mikastiti! In mogoče bi zmiškastil še celó Pehto, ako nama zastavi pot . . . Zato pa se ne boj ničesar, Mojca!«

Mojca se je nekoliko pomirila. Tesno se je oklenila Kekečeve roke in je stopala naglo kraj njega po gladki poti. Šla sta nekaj časa molčé navzdol. A hipoma se je Mojca spet stresla in je rekla z drhtečim glasom: »O, Kekec! Pehta ima strašnega volka, ki jo spremlja na vseh

potih. Pa pridirja volk za nama. Na naju skoči in naju raztrga... Bojim se, Kekec, strašnega volka se bojim...«

Pa tudi Kekec se je prestrašil, ko se je domislil Pehlinega volka. Kar zagomazelo mu je po hrbtu, in nehoté je pričel gledati okrog po grmovju, če ne preži od nekod strašni volk. A volka ni bilo nikjer. Le večerni vetrec je nalahko pošumeval med zelenim listjem, in tu in tam je čebljala samotna sinica z drobnim glasom... Pač je bilo Kekca v srcu strah groznega volka. A vendar ni hotel pokazati Mojci tega svojega strahu. Zato pa se je kar posmejal in je rekel prav mirno: »Volka se bojiš, Mojca? Pa čemu se ga bojiš? Saj ti ne stori nič žalega. Le meni verjemi, Mojca, da ti ne stori nič žalega. Blizu doline sva že, in v dolino se volk ne upa. Bodi brez skrbi, Mojca! Še pol urice — pa sva na polju in na varnem... O, to bodo gledali doma, ko prideva dol! Oj, to bo veselje, Mojca! — Veš, doma mislijo vsi, da si padla v potok in si umrla. Jokali smo se za tabo vsi... Pa si živa, Mojca, pa si živa! Saj pravim — to se bomo danes veselili!«

Te besede so pregnale Mojci ves strah iz srca. Naglo je stopicala kraj Kekca in se je smehljala, ko se je domislila doma. — »Oj, Kekec, da si me rešil iz Pehlinega doma!« je rekla radostna. »Veš, hudo je bilo tam. Saj Pehta ni bila hudobna in mi ni storila nič žalega. Lepo je govorila z mano in mi je stregla prav lepo. A vendar je bilo hudo tam. Sedeti sem morala za mizo ves dan in niti enkrat nisem smela iz koč. Prepevati sem morala ves dan — veš, tisto pesem sem morala prepevati, ki si jo ti izmislil o Pehti. Pa me je božala Pehta in me je silila, naj jem sladke kolače.«

»Hm, tista pesem,« je menil Kekec. »Pa zakaj si morala prepevati ravno tisto pesem? Saj ni tako lepa. Še lepša je tista o škrjančku in pomladi.«

»O, Pehta je rekla, da je pesem lepa,« je odvrnila Mojca. »Zato pa sem ji morala prepevati tisto pesem. Veš, rekla mi je, da nas je večkrat slišala, ko smo prepevali na vrtu. Pa je sklenila tedaj, da ugrabi mene, samo zaradi tega ugrabi, da ji bom pela ves dan tisto pesem. Pa me je res ugrabila. Prišla je k meni, pa mi je lepo govorila. Obljubila mi je sladkih jagod, in verjela sem ji, ker je nisem poznala. Pa me je odvedla v svojo koč.«

Nato sta zopet hitela naglo navzdol skozi smrekov gozd. Molčala sta in sta komaj čakala, da prideta v dolino. Solnce je bilo že zašlo za daljnimi gorami, in temna senca je legla nad šepetajoči gozd. Kekec je videl vse to in se je spomnil strašnega volka, ki morda preži nekje med grmovjem. Zato pa je le hitel in je držal Mojco za roko, da ne zaostane. Niti za trenutek se ni hotel ustaviti, ker se je bal.

O, za sebe se Kekec ni bal. Kekec se je bal samo za Mojco, da je zopet ne ugrabi Pehta ali pa še celo strašni volk, ki ga je Pehta nemara poslala v gozd, da poišče ubeglo deklico. Pa tudi noči se je Kekec bal, tiste črne, skrivnostne noči sredi samotnega gozda. Vedno bolj sta se bližala dolini, a vedno bolj se je mračilo. Utihnile so čebljajoče sinice, in samo vetrec je šelestel po trudnem gozdu.

Že sta dospela na ravno. Kekec se je oddahnil, ko je videl, da ima strmino za sabo. Toda tedaj se je zganil in je obstal ves prestrašen. Zakaj tam v grmovju je zašumelo nekaj glasnega, kakor da bi nekdo siloma rinil skozi nizke veje. In Kekec se je domislil, da je to nemara Pehta ali pa še celo strašni volk. Urno je skočil v grmovje na nasprotni strani in je potegnil Mojco za sabo. Potuhnil se je tam, pa je poslušal.

»Kaj je, Kekec?« je vprašala Mojca in se je pričela tresti. »Ali je Pehta? Ali je prišel strašni volk?«

Kekec ji je položil roko na usta in je šepetal: »Tih, tiho, Mojca! V grmovju je nekaj zašumelo... Pa saj nemara ne bo nič hudega. Morda je samo divja zver — lisjak ali pa zajec. Samo tiho moraš biti, Mojca!«

In čepela sta tam za grmovjem in sta zadrževala sapo. Kekec je prežal in je gledal nepremično v goščavo. Šum je prihajal vedno glasnejši in se je vedno bolj bližal. Hipoma se je razdelilo grmovje, in na pot je skočilo nekaj temnega in dolgega.

»Nemara je res strašni volk?« je ispreletelo Kekeca, ko je gledal na žival, ki se je ustavila sredi pota. Toda ko jo je pogledal natančneje, ga je minila vsa bojazen, in celo zasmejal se je na glas. — »O, kakšna zajčka sva midva!« je rekel in se je dvignil. »Na, misliva, da pridirja iz grmovja strašni volk. Pa ti skoči na pot dolgorepi lisjak! Mojca, samo lisjak je naju oplašil. Ali ga slišiš, kako laja?«

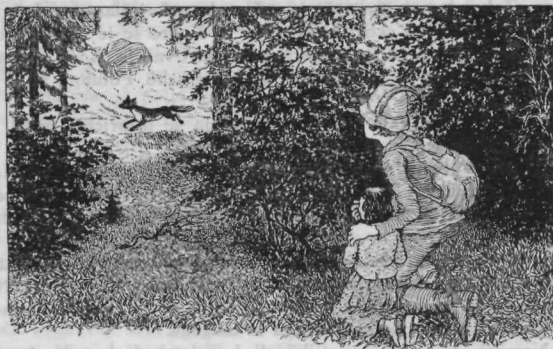
Lisjak je res dvakrat hripavo zalajal. Ko je zaslišal Kekečev smeh, je zmigal z ušesi in se je ozrl v ono stran, kjer sta se skrivala deček in deklica. Nato je zamahnil s svojim košatim repom in je zbežal po poti navkreber. Kekec je gledal za njim in se je še vedno smejal. — »Dobro jo kuri!« je govoril Mojci, ko sta se splazila iz goščave in sta šla dalje po poti. »Ustrašil se je naju, bolj se je ustrašil nego midva. Pa ti dirja, kot da bi ga preganjal Pehtin volk... Ali te kaj noge bolé, Mojca?«

»O, prav nič me ne bolé,« je odgovorila Mojca. »Samo to mi povej, Kekec, ali bova kmalu doma?«

»Kmalu, kmalu, Mojca!« je rekel Kekec. »Zdaj greva preko tratin, kjer je vse polno rdečih nageljnov. Še te tratine in majhen

gozdíček prehodiva, pa sva doma. O, nič več se nama ni treba bati. Še preden se bo stemnilo, boš že sedela doma na klopci. Hej, pa sem te le privedel srečno v dolino in ni me ulovila Pehta. Pa se bo zdaj usajala v svoji koči in bo huda, joj, tako huda, ker te ni več našla. Resnično — ne bi bilo dobro, ako bi ji prišel zdaj v pesti. Lahko bi mi kar glavo odtrgala... Dobro, da je ni bilo doma, ko sem ulomil v kočo. Oj, to bi me bila čudno pogledala!»

»Že popoldne je odšla z doma,« je dejala Mojca. »Rekla je, da se kmalu vrne. Tudi volk je šel z njo... Oj, Kekec, strašen je tisti volk. Nisem ga videla, ker jaz ne vidim ničesar. A Pehta sama je rekla, da je strašen in ima hude zobe. Če sem se le ganila od mize, pa je že zarenčal, da me je bilo strah, joj, tako strah! Pa sem se skrila za mizo in se nisem upala nikamor... Težko je bilo pri Pehti, težko in hudo.«

»Hm, tisti strašni volk,« je menil Kekec. »Tudi jaz bi se ga bal. Pehte bi se ne bal, ker s Pehto se lahko govori. Če bi me zaprla v kočo, bi jo že prekanil, lepo prekanil in bi ji pobegnil že prvi dan. A z volkom se ne da govoriti, kakor se ni dalo z našo rajnko Kezo. Keza je znala samo meketati in reči: mekeke! Volk pa ti kaže samo nabrušene zobe in renči, da te je strah. Pa mu govori še tako lepe besede in mu obljubi deset bickov — o, volk te ne bo poslušal, ampak te bo še celo požrl. Saj pravim — z zvermi ni dobro biti prijazen in najboljše je, da jih pustiš pri miru!«

Tako je modroval Kekec in se je muzal zadovoljno sam pri sebi. Že sta stopila v gozdič in sta jo zavila po mahoviti stezi na desno. In Kekec je vedel, da prestopi samo še stokrat, pa bo na zelenem polju nedaleč od Koroščeve hiše. Vse skrbi so mu izginile iz srca, in vedel je, da zdaj ni nobene nevarnosti več. — »Mojca, Mojca!« je govoril v svojem veselju. »Zdaj sva v gozdiču kraj polja. Še nekolikokrat bova prestopila, pa sva doma. Zdaj naju ne ulovi Pehta nič več. Pa tudi strašni volk nama ne more nič več... Ha, pa sem le nasukal Pehto, kot je ni še nihče na svetu. To bo godrnjanja danes tam v črni koči! O, to se bo usajala Pehta, ker sem jo nasukal tako pošteno!«

Kekec se je smejal, a Mojca je dvignila glavo, pa se je čudila: »Kekec, ti si strašno pogumen! Oj, kdo bi se bil upal priti v Pehtino kočo? Ti si pa kar ulomil vanjo, pa si me odvedel. In še Pehte nisi vprašal...«

»Kaj tisto!« je rekel Kekec in je zamahnil z roko. »Slišal sem tvoj glas, pa sem šel pote. Ali bi te naj bil pustil tam gori? Hm, in čemu naj bi se bal? Saj ni bilo vredno, res ni bilo vredno... Bal se je samo Rožle, pa se ni upal za mano. Pobegnili je, ko je videl, da sem pričel butati ob kočo... Odvedel sem te iz kočice, in ničesar hudega se mi ni zgodilo. Ali bi ne bilo neumno, ako bi se bal? Ej, posmehovati bi se moral zdaj samemu sebi, da sem bil zajček, ki poskoči desetkrat, ako samo enkrat kihneš.«

Mojca se je zasmejala na ves glas. »Kekec, Kekec!« je rekla. »Ti si res pogumen — saj sem dejala, da si strašno pogumen...«

»Pusti to, Mojca, pusti!« je odvrnil Kekec. »Zdaj bova zopet lepo prepevala na vrtu. Veš, tri dni nisem videl svojih citer. Hm, žalosten sem bil, pa mi ni šlo igranje. V grlu me je nekaj kar dušilo, da nisem mogel niti enkrat zapeti. Saj ni čudno — govorili so, da si umrla. A hudo je, če človek umrje. In kako bi mogel peti in citrati, ko pa sem mislil, da si umrla? — Oj, hudo je bilo, hudo nam vsem! A zdaj bo zopet lepo in veselo, ker si ti še živa in zdrava... Oj, Mojca! Že sva na polju, že vidim vašo hišo. Rešena sva, Mojca, doma sva, Mojca!«

Resnično — stopila sta iz gozdiča na zeleno polje. Nedaleč tam je stala Koroščeva hiša sredi zelenja. Mrak je ležal nad vso zagorsko dolino. Samo snežniki so še žareli v zlati, večerni zarji in so goreli v čistem ognju. — Kekec je izpustil Mojco, pa je pričel skakati in prepevati. V svojem velikem veselju se je še celo postavil na glavo. Toda naglo se je pobral in je zavriskal, da se je razlegnilo po vsej tihi dolini.

»Juhuhu!« je zavriskal Kekec in je pričel mahati s svojim klozbučkom. Natanko je videl tam na pragu Korošca in njegovo ženo, ki sta poslušala vsa začudena Kekčevo vriskanje in petje. Kekec je prijel Mojco zopet za roko in jo je vodil preko polja. — »Oče in mati stojita na pragu,« je govoril brez sape. »Oj, Mojca, to bo veselje!«

»Mamica!« je zaklicala Mojca. »Ali me ne vidite, mamica? Pehti sem ušla...«

»Hoj, hoj!« je vpil Kekec, da je postal popolnoma hripav. »Stric, teta! Mojco sem vam privedel z gorá... Živa je in zdrava, pa ni umrla. Ali jo vidite, stric? Ali jo vidite, teta? Živa je in zdrava...«

Deček in deklica sta stekla proti hiši in sta klicala vsa radostna. Korošec in njegova žena sta ju zagledala, pa sta jima pritekla naproti. — »Mojca! Ali si res ti, Mojca?« je vzkliknila mati in je dvignila svojo ubogo hčerko. Mojca se je je oklenila z obema rokama okrog vrata, pa je jokala od samega veselja. »Oj, mamica, zopet sem pri vas, in nikoli več me ne zavede hudobna Pehta... Lepo bo pri vas, mamica! A pri Pehti je tako hudo, tako hudo, mamica!«

»Pa kje si jo našel, Kekec?« je izpraševal Korošec, in srce se mu je kar smejalo, ko je gledal svojega sirotnega otroka. »Daj, Kekec, ne bodi tako norčav! Ali si znorel? Ali kali? — Povej nam, kje si našel siroto?«

A Kekec mu ni odgovoril prej, dokler se ni postavil desetkrat na glavo in ni prevrnil deset kozolcev. Potem pa je pričel pripovedovati kar v eni sapi: »Stric, veste, kje sem jo našel? Nikjer drugje nego v Pehtini koči tam za Akom. Zaletel sem se v tisto kočo — Mojca sem pograbil in sem jo odnesel iz kočice... Hej, pa se usaja zdaj Pehta in rohani, da se je boji celo strašni volk. Pa le naj se usaja! Kaj meni mar! Korenček ji bom strgal, dokler bom živ: šlek, šlek, teta Pehtaral! Pa vas je le nasukal Kekec, pošteno nasukal...«

Tako je pripovedoval Kekec. Korošec in njegova žena pa sta se čudila in skoro verjeti nista mogla. Ponesla sta hčerko v hišo in sta jo posadila za mizo. Mati je užgala leščerbo, da se je videlo v temni izbi. Mojca se je smehljala, samo smehljala v svoji veliki sreči. Pripovedovala je o Pehti in o hudem življenju pri njej. Oče in mati pa sta jo gladila po razmršenih laseh in se je kar nagledati nista mogla. Kekec pa se je muzal in se je gladil po hrbtu, kjer ga je pričelo nekaj zbadati.

»Mogoče sem se res prav pošteno obdrnil?« je mislil Kekec sam pri sebi. »Hm, boli me, kakor da bi me kdo zbadal s šivanko... Pa saj ni čudno. Butnil sem prav pošteno ob steno. Pa sem si mislil, da se podere vsa kočica. Ako ne vsa, pa vsaj pol... Pa me boli zdaj in zbada, kakor da bi mi šival hrbet pijani krojač Turenček...«

A Kekec ni zaradi tega niti enkrat zajavkal. Pri večerji je pravil, kako in kaj je bilo v Pehtini koči. Čudili so se mu vsi in so ga gladili po laseh. Mati mu je rekla prav prijazno: »Kekec, jutri ti spečem najboljši kolač, ker si bil tako priden in pogumen. Veš, samega meda bom dejala v kolač, da se malo posladkaš. Saj si zaslužil, pošteno zaslužil.«

Tudi Korošec oče ga je potrepljal po rami, pa mu je dejal: »Kekec, najlepšega bicka si lahko izbereš v hlevu. Tvoj naj bo, ker si mi rešil hčerko iz rok hudobne Pehte.«

A Kekec je zmajal z glavo in je zamahnil z roko. »Saj ni treba, stric in teta!« je rekel. »O, prav nič težkega nisem storil. Vse je šlo tako lahko izpod rok, da se nisem niti najmanj utrudil. Vsakdo bi bil lahko storil to — vsak otrok... Zato pa mi ni treba dati prav ničesar. Vesel sem, da je Mojca doma in da bova zopet lahko prepevala. A najbolj sem vesel, da se zdaj Pehta usaja v koči in da ji jaz lahko stržem korenček. To je, samo to, stric in teta!«

»Kekec, oj, Kekec!« mu je odgovoril Korošec. »Zaradi Pehte pa se ti ni treba veseliti. Kaj nič ne misliš, da te pograbi, kadar zve, da si ji ti odvedel Mojco? Kekec, pa ti ne bo dobro, resnično ti ne bo

dobro. Pehta je huda, pa te premikasti, da bo joj! Pa ne boš utegnili, da bi ji strgal korenček!»

»O, le nikar ne skrbite, stric!« je odvrnil Kekec brezbrizno. »Ako me sreča Pehta, se ji kar zasmejem v obraz. Potem jo pa odkurim. Stric, vi ne veste, kako znam jaz teči. Veste, kakor veter. Pa naj se zapodi Pehta za mano, ako se hoče! O, nikdar me ne ulovi, pa če me lovi tudi deset let... In če me ulovi mogoče z zvižajo, jo prekanim takoj in ji pobegnem. Pa se bo še bolj jezila in usajala, in jaz ji bom še huje strgal korenček. — Tako je, stric, in zato se ne bojte zame!»

In Kekec se resnično ni bal ničesar. Pa saj je bil tudi prepričan, da mu Pehta ne stori nič žalega. Kdo pa ji bo povedal, da je bil ravno on v njeni koči? Nihče ga ni videl, nihče razen Rožleta. No, Rožle bo pa menda molčal in ne bo šel pravit Pehti, da je Kekec udrl v njeno kočo in je rešil Mojco. Tak menda Rožle ni. Saj ima rad Mojco, pa tudi Kekca ima rad. Zato bo pa molčal, in Pehta ne bo zvedela nikdar, kdo je ulomil v njeno kočo. No, zato se bo pa še huje jezila in bo zelena od same togote. Pa naj bo! Zakaj pa je bila tako hudobna, da je ugrabila slepo siroto in jo zaprla v svojo črno kočo? Prav se ji godi, o, prav! Bo vsaj vedela za drugikrat in ne bo več kradla nedolžnih otrok.

Kekec se je smejal sam pri sebi, ko je mislil o veliki jezi, ki jo kuha danes Pehta v svojem srcu. Kar poskakoval je na klopi in je strgal korenček, da so se mu morali smejati vsi Koroščevi. Pozno je že bilo, in mala, slepa Mojca je že zadremala tam v kotičku. Mati jo je morala nesti v izbico, kjer jo je položila na posteljico. Pa tudi Kekec se je dvignil in se je napotil na podstrešje. A Kekec ni šel spat. Sedel je k linici. Lepo je sijal mesec v sobico, da je bilo svetlo. Kekec pa je vzel svoje citre, pa je zacitral lepo pesem. — A potem se je naslonil ob linico in je gledal vun v jasno, belo noč. Visoko na nebu je stal mesec, pa je razsvetljeval tiho, zagorsko dolinico in bele gore, ki so se dvigale visoko tam nad črnimi lesovi. Globoka tišina je zavladala širom okrog, in to tišino je motilo le zamolklo šumenje gorskega potoka, ki je padal z visokih skal.

A hipoma je Kekec zaslišal čudne glasove, ki so prihajali iz črnega gozda. Kekec se je zdrznil nehote, pa je poslušal. Glasovi so bili podobni daljnemu pasjemu lajanju. Kekec jih je poslušal in si je mislil sam pri sebi: »Hm, resnično so čudni ti glasovi. Morda je Pehta, ki se usaja zdaj tam gori, ker sem ji odvedel Mojco. Nemara pa je celó strašni volk, ki dirja zdaj po gozdu in išče Mojco, da bi jo požrl... Hihi, Mojca pa spi lepo doma v posteljici, in Pehta je

ne najde več, še manj pa strašni volk... O, lepo sem nasukal Pehto, resnično lepo! Hihhi...»

In Kekec se je smejal in prav nič ga ni bilo strah. Tisti čudni glasovi so se vedno bolj bližali in so postajali vedno bolj razločni. Že so bili prav blizu, ko so utihnilj kar hipoma. Kekec se je sklonil še bolj skozi lino, pa je gledal v jasno noč. Tam med drevjem je glasno zašumelo, in tedaj je zagledal Kekec doli pod lino veliko žival, ki je vohala krog in krog po zemlji. — »Naka, to ni pes,« je pomislil Kekec. »Pa tudi lisjak ni... Hej, to ni nihče drugi nego strašni volk. Prišel je, pa voha, da bi zasačil Mojco in jo ukradel. A čakaj me, zverina! Posvetim ti tako, kot ti ni posvetil še nihče!«

Kekec je stopil nazaj, pa je zgrabil poleno, ki je bilo prislonjeno tam ob kot. Zavihtel ga je in je pomeril. Potem pa je zagnal poleno skozi lino, naravnost na zver ga je zagnal. In zver je poskočila in je zacvilila na ves glas. Naglo se je obrnila, pa je zbežala preko polja v črni gozd. Kekec je gledal za njo in se je tolkel po kolenih. — »Ha, ali ti nisem rekel, da ti posvetim?« je govoril v svojem veselju. »Pa sem ti posvetil, da boš nemara kruljav vse življenje. O, le pojdi k Pehti, da ti namaže z oljem kruljavo nogo! Usaja se Pehta, pa se usajaj še ti, strašni volk!«

In Kekec se je smejal in se je še dolgo tolkel po kolenih.

JERNEJ POPOTNIK:

Jadrnice v solncu.

tek, jadrnice... Koliko jadrnic!»

Jadrnice, da, Darinka! Tvoja ročica, drobna in gladka, mokra od morske vode, se lesketa pred menoj v solncu kakor svetla, ob morju prhutajoč galeb, ki razpenja peruti, da poleti v daljavo. Vidim jadrnice, vidim galebe, nad razpetimi jadri krožeče. Do bele skale, kjer ležim, proti solncu obrnjen, zvené z naraščajočimi in padajočimi valovi vred daljni vriski in pesmi ribičev ter mornarjev. Val ob valu — plamen ob plamenu, kamorkoli mi seže pogled. Na teh valih jadrnica ob jadrnici — razpete bele peruti ob perutih. Galeb ob galebu. Vrisk ob vrisku. Pesem ob pesmi. Zlata solnčna bleščoba — v njej sijoče morje, skalnati hribi, sivi otoki. Tam kipi iz pozlačenih valov Brač, še dalje v zgoščeni svetlobi se utrinja pod solncem Vis. Tvoja ročica, Darinka, se sveti pred mojimi očmi in ne ve, kam. Galeb, ob morju prhutajoč, ne ve, kam bi poletel, omamljen od solnca si želi k solncu še bliže, a se ne dvigne, kroži veselo vriščoč nad enim in istim mestom.

»Atek, jadrnice gredo, k nama gredo... koliko jadrnic!»

Z dlanmi si plosnila, Darinka, oči se ti smeje in v obrazek, napet kakor jabolko, se ti je vdolbilo dvoje migljajočih jamic.

Veter, Darinka, se poigrava s tvojimi kodrčki. Veter sredi morja — na jug, sever, vzhod in zahod hiteče jadrnice.

V vetru jadra bela.

V vetru jadra nagnjena.

Morje mrgoleče, kakor z biseri posuto.

Morje kipeče, proti solncu pljuskajoče.

Morje šumeče, ob pečine čofotajoče, z belimi penami na bregove škrepeče.

Morje, morje!

To, Darinka, je naše morje, to je Adrija, naša Adrija!

Adrija svetla, z jadrnicami posuta, Adrija v solncu!

Tvoje oči, Darinka, tvoja lica, tvoji kodrčki — en sam smehljaj, en sam poljub, en sam presrčen pozdrav!

Solnce, solnček!

Kam iztezaš ročico, Darinka? Okopala si se v morju in zdaj plezaš po skali navzgor proti meni, na iztegnjenih lakteh ti vztrepetajavo solnčni žarki, z lakti ti skačejo na ramena, na tilnik.

Solnček!

Dopolzela si do mene, na vrh skale. Kakor bela, gladka riba. Tvoja glavica se je nagnila k mojemu obrazu, uvojci las ob sencih z morsko soljo posrebreni, ročica božajoča, ustna drhteča.

»Atek, kadar sije na jadrnice solnce, takrat so najlepše ... s takimi se bom vozila, ko postanem velika ...«

Morje, sijajno, v tisočeri barvah vzžarevajoče!

Galebi, galebi urni nad morjem — kam?

Ti se smehljaš ob meni, Darinka, in moje srce je kakor vriska-
joče morje.

Na jug, sever, vzhod in zahod hité jadrnice.

Jadrnice na Adrijali!

Pod napetimi jadri ti, Darinka, z belim slamnikom na glavi, v vijoličastem plašču z vihrajočimi rdečimi trakovi, smehljajoča in srečna sredi morja ...

Jadrnice v solncu — — —

FRAN ERJAVEC:

Kitajske narodne pripovedke.

I.

SETEV SOVRAŠTVA IN ŽETEV NESREČE.

ekoč sta živela dva brata, ki sta prebivala pod skupno streho. Starejši je le prerad poslušal svojo ženo, zato je prišel kmalu navzkriž z bratom. Prišlo je poletje in čas setve visokega prosa. Mlajši ni imel semena, zato prosi starejšega, naj mu ga posodi. Brat res veli svoji ženi, naj mu ga da. Ta vzame seme, ga nasuje v velik lonec in prekuha, potem ga pa izroči svaku. Mlajši brat ni vedel o vsem tem ničesar, zato gre in ga poseje na svoji njivi. Ker je bilo pa seme prekuhano, ni vzkalilo, samo eno zrno se ni skuhalo, zato je zrasla ena sama bilka. Mlajši brat je bil pa priden in delaven, zato ji je zalival in jo negoval ves dan. Bilka zraste velika kot drevo, lat se pa razpne kot baldahin, da je obsenčeval pol orala zemlje. Jeseni je dozorel. Tedaj vzame mlajši sekiro in odseka lat. Komaj pa pade lat na zemljo, prifrči z velikim šumom silna ptica, prime s kljunom lat in odleti z njim. Mlajši brat teče za ptico prav do morske obale.

Tedaj se obrne ptica k njemu in ga nagovori po človeško: »Ne stori mi ničesar žalega, zakaj kaj je tebi en lat! Na vzhodni strani sredi morja stoji zlati in srebrni otok, in jaz te prenesem tja. Tam lahko vzameš, kar ti drago, in postaneš bogat!«

Mlajši je bil zadovoljen in sede ptici na hrbet. Ona mu veli, naj zapre oči, zato je slišal le, kako sta rezala zrak, kot bi pihal močan veter, spodaj pod seboj je pa čul šumenje in valovanje morja. Kmalu se spusti ptica zopet na kopno, bila sta na nekem otoku. »To rej sedaj sva na cilju,« pravi ptica.

Tedaj odpre mlajši brat zopet oči in pogleda okolo sebe. Vse je bilo belo in rumeno in vse se je bleščalo in lesketalo. On vzame nekaj drobnih koščkov in jih vtakne v malho.

»Je li dovolj?« vpraša ptica.

»Dovolj imam!« odgovori on.

»Dobro tako!« pravi ptica, »skromnost varuje pred nesrečo.«

Potem ga vzame zopet na svoj hrbet in ga odnese nazaj čez morje.

Ko pride mlajši brat domov, si kupi sčasoma lepo posestvece in postane prav imovit.

Starejši brat mu je bil pa nevoščljiv, zato ga nekoč nahruli: »Kje si pa ukradel denar?«

Mlajši mu pove vse po pravici in po resnici. Tedaj gre starejši domov in se posvetuje s svojo ženo.

»Nič lažjega kot to,« pravi žena. »Skuhala bom seme, enega pa obdržim, da se ne prekuha, in stvar je gotova. Ti potem to posejesh in videla bova, kaj se zgodi!«

Rečeno, storjeno. Res zraste ena sama bilka z enim samim latom. In ko pride čas žetve, prileti zopet ptica, ki odnese lat. Starejši brat je bil tega jako vesel in steče za ptico. Ptica mu pove, kakor prej mlajšemu in ga odnese na otok. Tam vidi mož ležati vsenaokrog srebro in zlato. Večji kosí so bili kot hribi, manjši kot opeke, najmanjši pa kot zrna. Vse se mu blišči pred očmi in le obžaluje, da ne more prenesti hribov, zato si pa nabere manjših kosov, kolikor le more.

Ptica mu pravi: »Sedaj bo pa vsaj že dovolj! Saj ne boš mogel vzeti vsega s seboj.«

»Potrpi še nekoliko!« odvrne starejši brat. »Kam se ti tako mudi? Nabrati moram še nekoliko kosov.«

Mine nekaj časa.

Ptica ga zopet opomni: »Solnce kmalu vzide, in tu je tako vroče, da ljudi kar sežge.«

»Le trenutek še počakaj!« odvrne on.

Tedaj se pa prikaže na obzorju veliko rdeče kolo — solnce je vzšlo. Ptica odleti v morje, razpne obe krili in udari z njima po vodi, da se ubrani vročine. Starejšega pa solnce sežge.

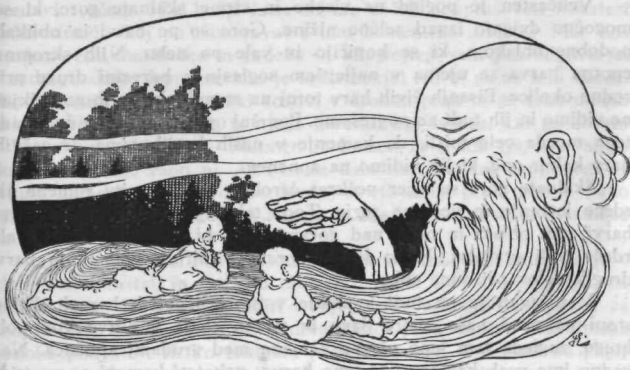

Dete in luna.

Dete mlado zvezde šteje,
luna se v obraz mu smeje,
teta luna tolstoglava,
ki nikdār ni čisto prava:
enkrat tanka
kot šivanka,

drugič spet debeloglava,
kot da v glavi ni prav zdrava.
In ta starka se še smeje,
kadar dete zvezde šteje;
sama šteti jih ne zna,
ker ob pamet je prišla.

Fr. Ločniškar.

POSLUŠAM LEPE PRIPOVEDKE . . .

FR. ROJEC:

Za domači muzej.

IV.

lavne sestavine naše zemlje so rahla prst, mehka glina in trdo kamenje ali skalovje. Kar so človeku in živali kosti, to je zemlji kamenje, ki jo drži skupaj in brani njene mehke plasti, da jih ne razdenejo notranje vulkanične sile. Ako prst in glino primerno predelamo in prežgemo, dobimo trde predmete, ki so po tvarini jako podobni kamenju.

V zemlji se nahajajo tudi različne trde rude. Med njimi so nekatere jako dragocene zaradi svoje zlahodne kakovosti in majhne množine. K rudam prištevamo tudi kamenje, ki se deli v več vrst. Največ je apnenca, ki tvori glavno zemeljsko okostje. Vse naše gore so iz tega kamena. Njegova barva je sivkasta ali umazano rumenkasta in rjavkasta. Ponekod se dobe tudi beli kosi.

Veličasten je pogled na visoke in strme skalnate gore, ki se mogočno dvigajo iznad zelene nižine. Gore so po barvi in oblikah podobne oblakom, ki se kopičijo in vale po nebu. Njih skromna enotna barva se ujema v najlepšem soglasju z barvami druge prirodne okolice. Pisanih živih barv torej na stenah skalnatih gor nikjer ne vidimo in jih tudi ne pogrešamo. Površni opazovalec prirode zaradi tega morda celo misli, da kamenje v naših krajih nima drugačnih barv kakor one, ki jih vidimo na apnencu.

Skalnate gore se sicer večkrat čarobno žare v svitu rumene ali rdeče jutranje in večerne zarje. Toda takrat se svetijo v taki živi barvi tudi oblaki in nebo nad gorami. Ako bi bile gore rumene ali rdeče tudi podnevi, bi to kalilo ubranost mirnih podnevnih barv drugih delov prirodne slike.

V nižavah je pa tudi kamenje v najrazličnejših barvah. Kdor stopi na prod naše bistré Save in pazno gleda v plitvo vodo ob bregu, zagleda tam lepo pisane kamene med grudami apnenca. Navadno ima vsak kamen samo eno barvo, nekateri kameni so pa tudi sestavljeni iz več koščkov v različnih barvah. Tudi zunaj vode leži povsod porodu med drugim kamenjem mnogo takih barvanih kamenov. Prava barva pa se pokaže na njih le takrat, kadar so mokri. Zato je treba vsak kamen zmočiti, če se hoče preizkusiti njegova

barva. Sicer so vse barve pisanega kamenja motne in ne tako žive kakor cvetične, vendar se vidno bolj ali manj razločujejo med seboj.

Vsa zgornja ljubljanska ravnina, kjer je stalo v davnih časih jezero, je en sam velik prod zdrobljenega apnenca in barvanega kamenja. Prstena plast na temrodu je ponekod jako plitva. Tu, kakor ob Savi, kopljejo gramoz za posipanje cest. Ob deževnem vremenu vidimo na posutih cestah različno barvano kamenje. Tudi ljubljanske ulice in ceste so tlakovane s kamenjem v pisanih barvah, ki se lepo in razločno vidijo le ob deževnih dneh.

Takega pisanega kamenja je mnogo na vseh potih in cestah tudi v Radovljici in njeni okolici. Kopljejo ga narodu Save in nekaterih gorskih potokov. Jaz sem se začel na svojih potih po okraju zanimati tudi zanje. Ob dežju sem videl na nekaterih mestih tako lepe barvane kamenčke, da nisem mogel strpeti, da bi jih ne pobiral, ogledoval in končno vtikal v žepe in nahrbtnik. Zdelo se mi je, kakor da bi hodil po svetu skrivnostni božji slikar in raztresal svoje barve po zemeljskih tleh, kjer se strjajo v kamenje.

Doma sem znašal barvano kamenje v klet in ga zlagal na kupček. Spočetka sem to delal bolj skrivaj, pozneje pa vedno bolj očitno in pogumno, ker svoje kamenite zbirke nisem mogel dolgo prikrivati zvedavim očem. »Za božji čas,« so me začeli povpraševati nekateri radovedneži, »kaj pa nameravaš s tem kamenitim gričcem? Mar boš v njem redil martinčke in gade?« — »Poglejte,« sem jim odgovarjal v zadregi, »kako lepo barvano je to kamenje! Ali bi ga ne bilo škoda, ako bi ga na cesti strli težki vozovi v droban prah in ga tako uničili za vedno? Jaz pa hočem iz njega narediti kaj takega, kar ga ohrani v barvah in oblikah.« — »Kamen je kamen in spada tja, kjer si ga dobil! Za drugo rabo ni. Ako bi se dalo narediti kaj pametnega iz takega kamenja, bi bili to že zdavnaj storili drugi pred teboj!« Tako so mi ugovarjali trdi glasovi znank in znancev, ki niso imeli zmisla za lepoto prirode.

Jaz se nisem dal odvrniti od svojega smotra. Kup kamenja je v kleti počasi rastel, in jaz sem ob vsaki priliki skrbno premišljal, na kakšen način bi mogel narediti iz njega nov primeren prispevek za svoj domači muzej. Bil sem v zadregi kakor pred sestavo pokrajinske podobe pod števil. II. Po tehtnem preudarku sem si narisal na papir načrt za majhno podobo dveh gob v gozdu.

Vzel sem kladivo, škarje, več listov časopisnega papirja in šel na vrt za hišo. Tam je bil pri zidu poleg vrat v klet nizek močan kamen, ki se je iz zemlje videla le njegova zgornja stran. K njemu sem nanosil iz kleti barvanega kamenja in ga začel na njem tolči v

drobne koščke. Štolkel sem kamene v onih barvah, ki sem jih rabil za podobo na načrtu. Drobce vsakega kamena sem zavil v poseben košček papirja, te zavitke zložil v zabojček in se z vso pripravo vrnil v stanovanje, kjer sem takoj začel sestavljati kamenito podobo.

To prvo delo se mi ni posrečilo. Vendar nisem obupal. Iskal sem novih sredstev in pripravnejšega načina za sestavo podobe iz barvanega kamena. Po nekaterih okoliščinah in slučajnostih sem oboje kmalu našel. Bil sem si gotov popolnega uspeha že vnaprej in z veliko cdločnostjo sem si napravil nov načrt s podobo ptice vrane zunaj v prirodi. Za ta načrt sem si izposodil iz šole nagačeno vrano in jo narisal v polovični velikosti. Odločil pa sem se zanjo zato, ker ima le črno in sivo barvo in se mi je zdela sestava ptice v teh preprostih barvah lahka. Narisal sem okrog ptice tudi primerno prirodno okolico in spodaj listek z napisom.

Za to podobo mi je bilo treba novih kamenitih barv. Zopet sem šel na vrt za hišo in začel tolči svoje pisano kamenje. Otroci so me prišli gledat in me — šaleč se — povpraševali: »Ata, ali kamenje tolčeš? Koliko boš zaslužil na uro?« Odgovoril sem jim: »Boste že videli, če bom kaj dobil za podobo, ki jo hočem narediti!« — »No, pa pridno delaj, da boš več zaslužil in nam zopet kupil kaj lepega!« Tako so mi voščili srečo in veselo odskakali nazaj v hišo.

Sedel sem na novo v stanovanju k mizi, razpostavil pred seboj v polkrogu papirnate zavitke s kamenitimi drobci in jih razvil, da so se videle barve. Svoje delo sem pričel spodaj z napisom, misleč si: »To je lahko izvedljivo. Če to dobro naredim, se mi morajo posrečiti tudi drugi deli podobe.« Napis sem res srečno dovršil, in sicer v treh barvah. Listek je bel, črke v sredi so črne, a monogram in letnica na straneh sta rdeči. Mogel sem že nekaj pokazati. Ta prvi uspeh me je navdal z velikim veseljem in navdušenjem za nadaljno delo. Nato sem se lotil sestave ptice. Tudi to delo se mi je posrečilo. Naredil sem še senožeti kot bližnjo okolico, nekaj večjih šopov rastlin, cvetico v kotu in pod ptico dva kamena. S tem je bila spodnja polovica podobe dokončana.

Delo me je sproti učilo in mi je šlo vedno bolj hitro in gladko izpod rok. V drugi polovici je bila še precej zamudna sestava drevesa z dvema debelcema v zelenkastorjavi barvi in z listnatimi šopi v temni in svetli zeleni barvi. Vendar sem tudi drevo v kratkem času brez ovir lično izgotovil. Nazadnje sem nadelal še njivi za drevesom in na straneh v dveh barvah. Spodaj je razorana njiva v rjavi barvi. Kamen sem dobil na kupu kamenitih odpadkov pri kamenoseku Vurniku. Zgornja njiva pomeni zrelo žito in je nadelana z lepo rume

nim kamenom, ki sem ga našel na poti nad mlinom v Voščah. Tega kamena je bilo samo za to njivo. Drugega s tako barvo nisem pozneje mogel nikjer več najti.

Tako dovršeno podobo sem skrbno očistil. Najprej sem z nožem in iglo odstranil lepilno tvarino, ki se je tu in tam kazala preočito izmed kamenčkov. Potem sem vso površino dobro izmil s toplo vodo in z milom ter jo obdrgnil z ostro krtačo. Ko sem jo še izpral s čisto vodo, sem dal podobo na sonce, da se je posušila, nato pa sem jo

napojil z makovim oljem. To je potrebno zaradi tega, da dobi kame-
nje svežo in prozorno barvo in je videti, kakor bi bilo mokro. Ta
oljnata mokrina se več ne posuši, in podoba je odslej podobna starin-
ski oljnati sliki.

Narisal sem še načrt za okvir iz mecesnovnega lesa, ki mi ga je
lično naredil izurjen mizar. Na okvir sem sam nabil okraske iz me-
cesnovnih vejic in potem ves okvir dobro napojil z gorkim lanenim
oljem, ki naredi les trpežen, ga brani pred vlago in črvihostjo ter
mu daje lepo temno barvo. Da ostane podoba čista in se ne nabira
na raskavi kameniti površini prah in druga nesnaga, sem dal v okvir
vrezati šipo. Pritrdil sem okvir s šipo vred z vijaki na podobo, v
zgornjo stranico zadaj sem privil močan obešalni obroček in podobo
obesil na steno. Tehta pet kg in bi se po svoji izdelavi menda naj-
primernejše imenovala: Mozaična podoba iz tolčenega kamena v
prirodnih barvah.

Zdaj moja kamenita »Vrana« visi v ljubljanskem muzeju v zgor-
njem oddelku na zidu pri oknu med pticami. Spada pa po mojem
mnenju v spodnji oddelek med rudnine, ker je pomembna zaradi
barvanega kamena, iz katerega je sestavljena. Odtisk, ki ga tu vidite,
je napravljen po fotografični sljki.

Pozneje sem naredil iz barvanega kamena še dve manjši podobi.
Zadnjo sem si prihranil za svoj domači muzej in visi v mojem stan-
ovanju. Četrto podobo sem začel sestavljati med vojno in je nisem
dovršil. Naj ostane taka v spomin na vojno! Napravljen imam lep
načrt za novo kamenito podobo, ki jo začnem v kratkem izdelovati.
Potrebno kamenje sem že nabral v ljubljanski okolici. Če hoče kdo
malih radovednežev videti, kako se delajo take podobe, naj pride sam
pogledat v mojo šolo! Z veseljem sprejemem vsakega, razodenem mu
vse skrivnosti svojega dela in mu lahko pokažem tudi kiparske po-
dobe iz prirodnih predmetov.

Pika ziblje.

Aja, aja, aja,
punčka moja mala,
če boš pridno spala,
ti bom nekaj dala.

Angelcem bom rekla,
bodo koj pritekli,
moji mali punčki
tri kolačke spekli.

Zvezdic bom nabrala,
v venec jih povila,
aja, aja, aja,
punčka moja mila!

Ivan Albreht.

POUK · IN · ZABAVA

Šaljiva računsko naloga.

Koliko je osemkrat osem?

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev skrivnostnega napisa v 4. številki.

Za vse je svet dovolj bogat
in srečni vsi bi bili,
ko kruh delil bi z bratom brat
s prav srčnimi čutili.

Gregorčič.

Prav so ga rešili: Miloša Pirnatova, Kranj; Ljudmila Krajskova, Celje; Milica Grilčeva, Studenec pri Sevnici; Jelica Grilčeva, Ljubljana; Reja Stanislav, Sp. Šiška; Ernest Petrič, Ljubljana; Ida, Leja in Miroslava Bullingerjeve, Trbovlje; Miran Flerč, Kranjska gora; Joško Zamljen, Ljubljana; Vincenc in Stanislav Kolar, Nova vas — Sv. Jurij ob j. ž.; Katarina Čučkova, Kočevje; Alojz Guček, Hrastnik; Žarka in Veruša Štolfovi, Kočevje; Nada Založnikova, Celje; Milan Zlatnar, Sp. Šiška; Nadica Kobalova, Metlika; Fran in Silva Zvanut, Ljubljana; Pavla Jurčičeva in Marta Hergova, Ormož; Zoran Musič, Maribor; Ernest Tabor, Radeče; Stanka Rabuzova, Bernard Kovač, Josip Rongador, Sv. Jurij ob j. ž.; Alojzij Fisker, Ljubljana; Franja Pajtlerjeva, Slov. Bistrica; Marija Stubljeva, Maribor; Joško, Milica in Mija Globevnikovi, Novo mesto; Radó Stepišnik, Toplice pri Zagorju; Dušan Vargazon, Zagreb; Branko Manfreda, Ljubljana; Vrečko Herman, Ljubljana; Ladik Wisinger, Litija; Milan Jeran, Ljubljana; Zenica Rebčeva, Litija; Vladimir Seliškar, Kranj; Boris Vajda, Ptuj; Gobec Zdravko, Celje; Vlasta in Zlata Košarjevi, Ptuj; Vida in Breda Tavčarjevi, Ljubljana; Milka Kunstlerjeva, Litija; Stana Kezeletova, Andrej Kezele, Spodnja Šiška; Franjo Tušek, Mihovil Smid, Lavoslava Smidova, Grošelj Stanko, Dolenc Joško, Franjo Veber, Marica Vrhunčeva, Rajko Thaler, Koščevo Zmagoslava, Veber Vekoslav, Dolenc Stanka, Maksim Lotrič, Joško Benedičič, Logarjeva Marica, Jelena Primožičeva, Lucija Benedičičeva, Vebrova Stanka, Draga Benedikova, Koblar Ferdo, Ivanka Primožičeva, Tončka Demšarjeva, Albinca Lotričeva, Železniki; Petko Lenče, Kostanjevica; Erika Robleková, Zalec; Božena Vebrova, Bled; Marinka Smolikova, Valta vas; Svetko Lapajne, Krško; Milan in Vanda Vrhovnikova, Smartno pri Litiji; Ernest in Franc Bolka, Sv. Jurij ob j. ž.; Zdenka Serajnikova, Prihova; Davorin Cijan, Maribor; Adolf Ažman, Kranj; Justi, Marica in Joško Kogej, Krško; Zorica Severjeva in Miloš Sever, Ljutomer; Tomšič Milan, Slov. Bistrica; Ivan Kveder, Jesenice; Anica Zupanova, Kranj; Gregl Zmagoslav, Brežice; Adolf Brezovšek, Vransko; Ivan Klajnšek, Podgrad — Sv. Jurij ob j. ž.; Valter in Emerik Eržen, Kranj; Dore in Dana Klemenčičeva, Galicija pri Celju; Branko Rueh, Kostanjevica; Marjan Brezovšek, Ljubljana; Lojzika Jenškovčeva, Kostanjevica; Emil Cof, Ljubljana; Mirko Keše, Ljubljana; Planinčeva Albina, Ptuj; Alenčica in Tugomer Prekoršek, Celje; Zvonko Žitvin, Grosuplje; Ivan Mejač, Hrastnik; Joško in Gvidon Vitek, Ljubljana; Drago Verdaj, Hrastnik-Studence; Franc Zorman, Ljubljana; Viljem

in Karel Pfundner, Venčeslav in Marijan Ažman, Kranj; Mirko Jeglič, Ljubljana; Elza in Jožica Zupančevi, Ptuj; Ciril Vrančič, Kostanjevica; Marijan Teplý, Kranj; Ferdo in Milica Kac, Šmartno pri Slovenjgradcu; Sovinčeva Roza, Conžkova Rozina, Ogrizkova Marica, Strniša Cecilija, Pirševa Neža, Kostrvnica, p. Podplat; Vladimir Dolenc, Ljudevit Bikoršek, Vidi Ovin, Rado Burnik, Miloš Burnik, Milica Pušenjakova, Ema Samsova, Vera Petadijeva, Vinko Črnagej, Vida Gellilova, Rado Jegok, Janko Koren, Videm; Jožef Brugger, Maks Kosec, Vincenc Bokalič, Mengeš; Stanko Kosec in Ivan Kanc, Mengeš; Franc Rant, Hana Rantova, Janez Klenet, Nace Drčon, Reteče pri Škofji Loki; Gregorevčič Alojz, Kovačič Karel, Kodrič Milan, Levak Franc, Hribar Andrej, Krško; Dragica, Joško, Vinko, Drago, Matko; Nežika in Tilči Kramperškovi, Sv. Jurij ob juž. žel.; Milena Zamperlotova, Nikica Peganova, Zora in Nadica Vengarjevi, Radovljica; Avgust Kacin, Karel Barle in Lednik Viktor, Celje; Jagodic Franc, Žnidar Miha in Ciril Zalokar, Mengeš; Nežika Cinžarjeva, Rozika Malyjeva, Rozika Drachslerjeva, Vilka Zargijeva, Pavla Sinkovičeva, Ivica Radejeva, Bronislava Vidmarjeva, Gabica Kinčičeva, Pavica Piskova, Erna Lozarjeva, Slava Škerbečeva, Vida Jamškova, Fani Avsenakova, Fani Kozoletova, Rozika Barovičeva, Krško; Betika Počivalškova, Bon Božo in Strle Ivan, Krško; Žun Alojzij in Čarman Vinko, Trboje pri Smeledniku; Strmečki Maksim, Mira in Božan, Ljubljana; Fabjanova Micika, Müllerjeva Dorica in Lorči, Hilda Avbeljeva, Mici Müllerjeva, Pirnatova Martina, Kramarjeva Fani, Pirnatova Nuška, Trbovlje. (Konec prih.)

Božji volek.

Oton Župančič.

Glej: Gangl, Druga čitanka, str. 104.

Živahno.

Uglasil Ferdo Juvanec.

Glas.

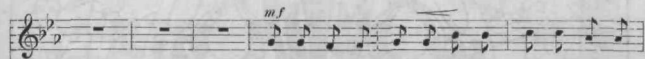
„Ču - ri - mu - ri, bo - žji vo - lek, bo - žji vo - lek moj —,
„Ču - ri - mu - ri, bo - žji vo - lek, tam je do - mek tvoj —,

Klavir.

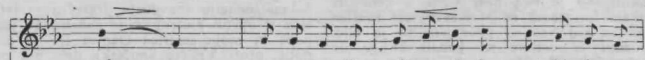
zle - ti, zle - ti in po - ka - ži, kje je do - mek tvoj!“ —
zda j pa zle - ti in po - ka - ži, kje je do - mek moj!“ —

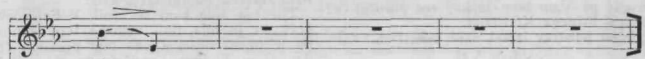
ZUONČEK

mf
Z ro-ke deč-ko - ve je bo - žji vo - lek od - le -
Po - le - tel je bo - žji vo - lek k soln-cu pod ne -

tel, — pa na po - lja pi - sa - ni je cvet - ki ob - se -
bo, — dol - go je za njim str - me - lo deč - ko - vo o -

del. —
ko. —

Veleccenjeni gospod Doropoljski!

Z velikim zanimanjem prebiram »Zvonček«, posebno kotichek. Tudi jaz sem naročnik Vašega »Zvončka«, zato pa upam, da ne boste vrgli mojega pisma v koš. Imam brata Janka — ta hodi v šolo, in sestrico Vido. Poročam Vam, kako je bilo takrat, ko je bila naša Črna v nemških rokah. En mesec so »folksverovci« kraljevali in kaj vse so počenjali, to je bilo grozno! Iz cerkve so jemali knjige in mašna oblačila, se oblačili vanje in se spakovali ter letali po vasi. In še druge sirovosti so uganjali. Toda kazen božja jim je bila za petami. Neko jutro se je oglasila prva topovska krogla in jih zdrumlila iz njih sirovosti. Naši slovenski fantje so planili iz vseh strani nad nje in jih večinoma polovili, nekaj ranili in tudi smrt jih je nekaj doletela. Tudi naših vrlih slovenskih fantov je nekaj padlo. Bil je potem veličasten pogreb. Na grobu je imel g. župnik ganljivi govor. Bilo je solzno marsikatero oko. Na pogrebu sem bil tudi jaz z bratom in s svojo mamico. Drugič pa Vam bom še kaj več poročal iz našega tožnega Korotana.

Srčen pozdrav izpod naše bele Pece!

Vdani Vaš
Tonče Govejšek.

Odgovor:

Ljubi Tonče!

Prav je, da nam opisuješ dogodke, ki jih ne smemo pozabiti, saj so del naše zgodovine in naših bojev za osvobodjenje. Poročaj nam večkrat kaj iz Korotana, ki pa si vsi o njem želimo, da ne bi bil več dolgo — tožni Korotan, nego da tudi nje-
mu kmalu zasijejo boljši in lepši časi!

Dragi g. Doropoljski!

Tudi jaz bi rad vstopil h koticekarjem. Naročen sem že drugo leto na »Zvonček«. Upam, da mojega pisemca ne vržete v koš. Letos sem stopil v četrti razred, a nisem bil še nič v šoli, ker me je bolezen privezala na posteljo. Poleti je namreč tu v Kranjski gori jako razsajala griža, popadla

je tudi mene ter me tako oslabila, da nisem mogel začeti hoditi v šolo. Sedaj pa ležim bolan na influenci.

Pred boleznijo pa sem bil čil ter sem napravil s papanom večkrat kakšen izlet na naše prekrasne hribe.

Hočem Vam torej opisati pot iz Kranjske gore na Vršič.

Lepe nedelje v avgustu pretečenega leta smo si oprtili zjutraj svoje nahrbtnike jaz, papa in moja sestra Danica ter se napotili proti Vršiču. Spočetka drži pot po ravnem ob potoku Mala Pišenca. Ko dospemo do takoimenovanega Skotijevega mostu, ki so ga postavili med svetovno vojno, se začne vzdigovati krasna cesta, ki je bila tudi zgrajena med vojno.

Po triurni hoji smo dospeli na sedlo. Ustavili smo se pri Erjavčevi planinski koči ter zaužili kosilce. Ko smo se malo okrepcali in odpočili, smo jo mahnili do »Doma na Vršiču« onstran meje. Krasna kočja je sedaj, žal, zasedena po Italijanih. Od tu je krasen razgled na Krn, pod katerim spi nevzdradno spanje naš dični goriški slavček Simon Gregorčič.

Tožnega srca smo se vrnili k Erjavčevi koči, ki je bila tudi nemška last, katera pa je danes naša, a ona tam preko kličče, da jo osvobodimo neprijetnega in grabežljivega Italijana! Uverjen sem, da se to gotovo zgodi, saj mi pravi papa, da dan osvete gotovo pride. In tedaj bomo pošteno obračunali z našim sosedom!

Mnogo pozdravov!

Vam vdani
Miran Flerè,
učencem IV. raz. v Kranjski gori.

Odgovor:

Ljubi Miran!

Upam, da si sedaj že popolnoma okreval in da se zopet v varni družbi dvigneš na krasne naše planine. V Tvoji okolici je posebno lepo; tam nekje je rojstni kraj našega preljubega Kekca, ki zbuja toliko veselja in toliko pozornosti med našimi čitatelji. — Da, ona kočja je še v tujih rokah, a kadar šine v vsako naše srce Kekčevo junaštvo, bo tudi ta zopet naša, kakor je že bila!

„Zvonček“, XIX. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.
„Zvonček“, XX. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.
„Zvonček“, XXI. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.
„Zvonček“, XXII. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.
::: Nenavedenih letnikov ni več v zalogi. :::

In zadnji glasi ti mi bojo:
Bog čuvaj domovino mojo!

V zalogi Društva za zgradbo Uči-
teljskega konvikta sta ravnokar
izšli z dvoglasnim stavkom in s
spremljevanjem harmonija d v e
n a r o d n i h i m n i: „Bože
pravde...“ in „Lepa naša do-
movina“. Cena komadu 50 p, po
pošti 1 Din. — Naročila sprejema
Knjigarna Učiteljske tiskarne,
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6.

UČITELJSKA TISKARNA IN KNJIGARNA

v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Telefon šte. 312.

Poštnohranilnični račun št. 10.761.

„Učiteljska tiskarna“ je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. V zalogi ima tudi vse šolske in druge tiskovine.

Enobarvni in večbarvni tisk.

Litografija. Stereotipija.

Šolski zvezki lastnega izdelka.

Delo točno, solidno in elegantno.

Gg. skladateljem vljudno naznanjamo, da je „Učiteljska tiskarna“ preskrbljena z novimi notami, torej izvršuje tudi muzikalije z ličnim in razločnim tiskom.

Cene zmerne!

Podružnica v Simon Gregorčičevi ulici.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Kupujte

MLADINSKE SPISE,

ki jih izdaja

„Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani“.

Naročila sprejema

Knjigarna „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani,

Frančiškanska ulica in Simon Gregorčičeva ulica.